

Brüsszel, 2022. április 4.
(OR. fr)

7728/22

AGRI 126
AGRISTR 18
ENV 295
CLIMA 145
FORETS 22
RECH 162

FELJEGYZÉS AZ „A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Biz. dok. sz.:	15045/21
Tárgy:	A Tanács következtetései a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban megvalósítandó fenntartható szénkörforgásokról szóló európai bizottsági közleményről – Jóváhagyás

1. Az Európai Bizottság 2021. december 15-én közzétette a „Fenntartható szénkörforgások” című közleményét¹ (15045/21), valamint két azt kísérő bizottsági szolgálati munkadokumentumot² (15045/21 ADD 1–4).
2. A közlemény cselekvési tervet határoz meg a szén-dioxid-eltávolítás növelését célzó fenntartható megoldások kidolgozásának módjára vonatkozóan. A mezőgazdaság és az erdészet kulcsszerepet játszik ebben a folyamatban, tekintve, hogy széntározóiknak köszönhetően mindkét ágazat képes a szén-dioxid eltávolítására és tárolására. Ezzel összefüggésben a közlemény egyik fő eleme az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mezőgazdaság, azaz egy olyan zöld üzleti modell, amely jutalmazza a gazdálkodókat a jobb földgazdálkodási gyakorlatok bevezetéséért.

¹ COM(2021) 800 final.

² COM(2021) 450 final, SWD(2021) 451 final.

3. A Bizottság a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2022. január 17-i ülésén ismertette a közleményt, a miniszterek pedig véleménycserét folytattak a kérdésről/témáról.
4. A Mezőgazdasági Különbizottság megvizsgálta a közleményt annak céljából, hogy tanácsi következtetéseket készítsen annak mezőgazdasági és erdészeti vonatkozásairól.
5. E célból a Mezőgazdasági Különbizottság az elnökség vitaanyaga (5588/22) alapján a 2022. január 31-i ülése alkalmával első véleménycserét tartott, amely iránymutatással szolgált egy következtetéstervezet kidolgozásához. A miniszterek emellett 2022. február 8-án, Strasbourgban nem hivatalos megbeszélést folytattak az alacsony szén-dioxid-kibocsátású mezőgazdaságról.
6. Ezt követően a Mezőgazdasági Különbizottság megvitatta az elnökség által készített és a 2022. február 14-i (5941/22), a 2022. március 7-i (5941/22 REV 1), illetve a 2022. március 14-i (5941/2/22 REV 2) ülés alkalmával ismertetett három következtetéstervezetet.
7. A delegációk nem emeltek alapvető kifogást a következtetéstervezet legutóbbi változatával szemben.
8. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2022. március 30-i ülésén jóváhagyta az 5941/2/22 REV 2 dokumentumban foglalt legutóbbi következtetéstervezetet, amely e dokumentum mellékletében található.
9. A fenti háttér-információk fényében a következtetéstervezet legutóbbi változatát „A” napirendi pontként történő jóváhagyás céljából benyújtjuk a Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2022. április 7-i ülésére.

TERVEZET

A Tanács következtetései a mezőgazdaság és az erdészet tekintetében a fenntartható szénkörforgásokról szóló európai bizottsági közleményről

Az Európai Unió Tanácsa,

EMLÉKEZTETVE:

- a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó új uniós erdőstratégiáról szóló, 2021. november 15-i tanácsi következtetésekre³,
 - az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégiáról szóló, 2021. június 10-i tanácsi következtetésekre⁴,
 - „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról szóló, 2020. október 19-i tanácsi következtetésekre⁵,
 - az aktualizált biogazdasági stratégiáról szóló, 2019. november 29-i tanácsi következtetésekre⁶,
 - „A biológiai sokféleség – sürgős fellépésre van szükség” című, 2020. október 23-i tanácsi következtetésekre⁷,
1. ÜDVÖZLI a fenntartható szénkörforgásokról szóló európai bizottsági közleményt;

³ 13537/21.

⁴ 9694/21.

⁵ 12099/20.

⁶ 14594/19.

⁷ 11829/20.

2. HANGSÚLYOZZA a mezőgazdaság és az erdészet sajátosságait az éghajlattal kapcsolatos kérdések tekintetében. A mezőgazdaság és az erdészet hozzájárul a kibocsátások csökkentésére irányuló átfogó erőfeszítéshez, amelynek az Európai Unió klímasemlegességének megvalósítása tekintetében továbbra is a legfontosabb célkitűzésnek kell lennie. E két ágazat egyúttal képes arra, hogy széntárolókon (erdőkön, erdei talajokon és faipari termékeken, gyepterületeken, agrárerdőszeten, mezőgazdasági talajokon, vizes élőhelyeken stb.) keresztül szén-dioxidot nyeljen el és tároljon;
3. KIEMELI, hogy a fenntartható élelmiszer-termelés mint célkitűzés továbbra is a mezőgazdasági ágazat elsődleges célkitűzése. HANGSÚLYOZZA az erdők és a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét, mivel ezek számos célt szolgálnak, beleértve a biológiai sokféleség megőrzését, a biomassza-termelés fenntartását és fokozását, valamint a fenntartható bioökonómiához való hozzájárulásukat. HANGSÚLYOZZA, hogy az éghajlatváltozás jelentős mértékben érinti a mezőgazdaságot és az erdészetet is. Az éghajlatváltozás befolyásolja többek között a tárolási potenciált, valamint szükségessé teszi a termelési rendszerek kiigazítását és az ökoszisztémák rezilienciájának a megerősítését;
4. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy az uniós éghajlat-politikai célkitűzések elérése érdekében – az „Irány az 55%!” intézkedéscsomaggal kapcsolatos, folyamatban lévő jogalkotási tevékenység mellett – célszerű előmozdítani önkéntes ösztönzőket a gazdálkodók szintjén az uniós szénelnyelők azáltal történő megerősítése érdekében, hogy fenntartható módon több szén-dioxidot tárolnak mezőgazdasági, erdészeti és egyéb természetes ökoszisztémákban, valamint fenntartják a meglévő szén-dioxid-készleteket, továbbá ezzel összefüggésben ÜDVÖZLI azt a szándékot, hogy a közös agrárpolitika mellett – amely a karbongazdálkodás, a szénmegkötés és az éghajlatváltozás mérséklését célzó egyéb gyakorlatok széles skáláját támogatja – kiterjesszék a többek között a magánszektorból származó pénzügyi támogatást, valamint az egyéb állami támogatásokat;

5. TÁMOGATJA azt a megközelítést, hogy a karbondioxidkibocsátást olyan új önkéntes zöld üzleti modellnek tekintsék, amellyel egy további jövedelemforrás biztosítható a gazdálkodók számára, valamint ösztönzi annak bevezetését az Unió területén. Mindazonáltal HANGSÚLYOZZA, hogy a gazdálkodók javadalmazásának kellően ösztönzőnek kell lennie, ugyanakkor el kell kerülni a földhasználatot érintő jelentős kedvezőtlen hatásokat és változásokat, így például azt, hogy a földek kevésbé megfizethetővé és a gazdálkodók számára nehezebben elérhetővé váljanak, illetve hogy csökkenjen a termelés;
6. HANGSÚLYOZZA, hogy célzott tájékoztatási és tanácsadási szolgáltatásokra van szükség – többek között a hatályos szakpolitikák és programok keretében – annak érdekében, hogy a gazdálkodók és az egyéb érdekelt felek körében elő lehessen mozdítani a tudástranszfert és a képzést, továbbá ÚGY VÉLI, hogy a kutatási és innovációs tevékenységek előmozdítása hozzájárulhat e célok eléréséhez;
7. EMLÉKEZTET arra, hogy uniós szinten a mezőgazdasági termelés során keletkező üvegházhatású gázok (ÜHG) kibocsátásának 56%-a metán (CH₄), 39%-a pedig dinitrogén-oxid (N₂O)⁸, míg a szén-dioxid (CO₂) csak kis hányadát teszi ki az ÜHG-kibocsátásoknak. NYUGTÁZZA továbbá, hogy a szénmegkötést esetlegesen növelő bizonyos mezőgazdasági gyakorlatok ugyanakkor magasabb N₂O-kibocsátást eredményezhetnek, és ezért ELISMERI a karbondioxidkibocsátás integrált megközelítésében rejlő potenciális előnyt;

⁸ 2019. évi adatok, az EU-27-ek körében az üvegházhatású gázok kibocsátására vonatkozó jegyzék alapján, Európai Környezetvédelmi Ügynökség (EEA). Ezek az adatok nem tartalmazzák a mezőgazdasági termelés energiafogyasztásából származó kibocsátásokat. A részletes módszertan az EEA által 2021. december 15-én közzétett, „Az európai mezőgazdaságból származó üvegházhatásúgáz-kibocsátások” (*Greenhouse gas emissions from agriculture in Europe*) című mutatókészletben szerepel.

8. ÚGY VÉLI, hogy relevánsak a talajban és más ökoszisztémákban történő szén-dioxid-tárolás tekintetében a Bizottság által a közleményében kedvezőként azonosított gyakorlatokra vonatkozó példák, ugyanakkor HANGSÚLYOZZA, hogy az éghajlatváltozás mérséklésére irányuló gyakorlatok értékelésekor figyelembe kell venni a tagállamok és régióik eltérő körülményeit. Mindazonáltal HANGSÚLYOZZA, hogy a karbonszén-dioxid-tárolási gyakorlatoknak tiszteletben kell tartaniuk a környezeti integritást, mégpedig a biológiai sokféleségre gyakorolt kedvezőtlen hatások elkerülésével. Ennek tükrében arra ÖSZTÖNZI a Bizottságot, hogy – a tagállamokkal együttműködve – a jelenlegi tudományos konszenzus alapján a közleményben foglaltakon túl adjon további példákat a jobb földgazdálkodási gyakorlatokra;
9. TUDATÁBAN VAN a fent említett gyakorlatokhoz kapcsolódó járulékos előnyöknek, amelyek hozzájárulhatnak különösen a biológiai sokféleség, valamint a víz-, a talaj- és a levegőminőség megőrzéséhez;
10. TÁMOGATJA a Bizottság azon szándékát, hogy egységesített és validált tudományos módszereken és diagnosztikai eszközökön alapuló robusztus tanúsítási keretrendszer határozzon meg európai szinten a tárolt és a kibocsátott szén-dioxid mennyiségének nyomon követésére és ellenőrzésére, valamint az erről való jelentéstételre vonatkozóan, továbbá azt JAVASOLJA, hogy ez a keretrendszer tartalmazza azt a követelményt, hogy a Bizottság végezze el a karbonszén-dioxid-tárolás terén elért eredmények független ellenőrzését, és készítsen róla jelentést. HANGSÚLYOZZA egyrészt, hogy e keretrendszer hitelességének biztosítása érdekében e keretrendszer középpontjában olyan magas színvonalat célzó kritériumoknak kell állniuk, mint például az átláthatóság, az addicionalitás, az állandóság, valamint a környezetre és a biológiai sokféleségre gyakorolt kedvezőtlen hatások elkerülése, másrészt pedig e keretrendszernek nem szabad eltántoritania a gazdálkodókat a jelenlegi erőfeszítésektől;
11. HANGSÚLYOZZA, hogy e jövőbeli tanúsítási keretrendszernek egyszerűnek kell lennie, a gazdálkodók részvételének elősegítése érdekében nem okozhat aránytalan adminisztratív terhet, valamint nem vezethet szankciókhoz abban az esetben, ha a szénmegkötés mértéke a gazdálkodók intézkedéseitől független okok miatt a vártnál alacsonyabb;

12. TÁMOGATJA a tagállamok – többek között az erdészet, a mezőgazdaság és a környezetvédelem – képviselőiből álló uniós szakértői csoport mihamarabbi létrehozását annak érdekében, hogy az támogassa a Bizottságot a karbongazdálkodással kapcsolatban meglévő legjobb gyakorlatok figyelembevétele tekintetében. JAVASOLJA, hogy ez a csoport segítse az Európai Bizottságot különösen a mezőgazdaság és az erdészet tekintetében az ÜHG-kibocsátás csökkentésének és a szén-dioxid tárolásának az elszámolására szolgáló valamennyi hatályos nemzetközi és nemzeti rendszer, továbbá a már meglévő szén-dioxid-kibocsátási tanúsítási rendszerek tanulmányozásában. FELKÉRI a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a szakértői csoport munkáját annak felmérése céljából, hogy milyen potenciális következményekkel járna, ha a szén-dioxid-eltávolítás tanúsítására irányuló uniós szabályozási keret hatályát kiterjesztenék a mezőgazdasági ÜHG-kibocsátás csökkentésére, beleértve a gazdálkodók arra való fokozottabb ösztönzését is, hogy a gazdaság szintjén csökkentsék az ÜHG-kibocsátásokat;
13. HANGSÚLYOZZA, hogy a tanúsítási keretrendszernek rendelkeznie kell majd az ahhoz szükséges rugalmassággal, hogy a rendszer környezeti integritásának veszélyeztetése nélkül figyelembe tudja venni a tagállamok és régióik, valamint a termelési rendszerek sajátosságait (beleértve a gazdaságok, a parcellák és az erdők méretét, az éghajlati viszonyokat, a talajtípusokat és a művelési gyakorlatokat);
14. HANGSÚLYOZZA, hogy a tanúsítás szabályozási keretrendszert a többi uniós szakpolitikával és azok céljaival teljes összhangban kell megvalósítani, elkerülve a kettős elszámolást és a kibocsátásáthelyezést, valamint az élelmezésbiztonság célkitűzésének aláásása nélkül;
15. KÉRI, hogy a jövőbeli uniós tanúsítási keretrendszert úgy alakítsák ki, hogy az figyelembe vegye az azonos célt szolgáló, meglévő nemzeti kezdeményezéseket és – amennyiben lehetséges – azokkal kompatibilis legyen;
16. FELKÉRI a Bizottságot annak feltérképezésére, hogy a rendszer egyszerűségének és egyértelműségének veszélyeztetése nélkül az uniós tanúsítási keretrendszer kiterjedhet-e (és ha igen, hogyan) a gyakorlatok szélesebb körére, így például a mezőgazdasági ÜHG-kibocsátásokra és esetleg a járulékos előnyök gazdasági értékére;

17. FELKÉRI a Bizottságot, hogy kifejezetten az uniós tanúsítási keretrendszer létrehozására irányuló jogalkotási javaslatának kidolgozásakor vegye figyelembe az e következtetésekből foglalt elemeket.
-